

دکتر یوسف نینا
شاعر و پژوهشگر

میسای از آموختن یک زمان
زدانش میفگن دل اندر گمان
چو گویی که فام خرد توختن
همه هرچه بایستم آموختم
یکی نغز بازی کند روزگار
که بنشاندت پیش آموزگار
یکی از مهم ترین آموزه های اخلاقی
که در حکمت های ایرانی و شعرهای
حکیمانه فارسی همواره بر آن تأکید
شده ، اهمیت دانش و آموختن آن

است . این نکته در توصیه های بزرگان دین نیز آمده است .
در این میان آنچه درخور توجه می نماید ، بی گران بودن
دانش و لزوم دانش آموختن تا پایان عمر است . البته روشن
است که منظور از این آموزه ها و توصیه ها فقط دانش در
معنای تخصصی نیست ، بلکه علاوه بر آن ، گستره وسیعی
از دانسته های سودمند برای بهتر زیستن را در بر می گیرد و
به نظری می رسد در این مقام «دانش» یا حکمت های برآمده
از تجربه زیسته انسانی درهم آمیخته است . حکیم توس
نیز در برخی ابیات حکیمانه شاهنامه که گاه‌گاه آن ها را در
میان داستان ها از زبان خویش یا از زبان شخصیت های
خردمند داستان هایش می آورد ، به اهمیت دانش و
دانایی اشاره می کند و انسان را محکوم به دانش آموختن تا
پایان عمر می داند . فردوسی در این بیت هاشمی گوید ، حتی
لحظه ای از آموختن دانش غافل مشو و درباره اهمیت
آن تردیدی به دل خود راه مده ، درست همان وقتی که
فکر می کنی خردمند شده ای و هر چه را لازم بوده است
آموخته ای ، روزگار با تو بازی شگفت انگیزی می کند و تو را
در محضر آموزگار می نشاند تا باز هم از او درس بیاموزی ؛ در
این بیت ها «میسای» یعنی غفلت مکن ، «زمان» یعنی
لحظه ، «دل اندر گمان افگندن» یعنی تردید به دل خود راه
دادن ، «فام» یعنی وام و «توختن» یعنی گزاردن و ادا کردن
و «فام خرد توختن» در اینجا یعنی حق خرد را ادا کردن
و به اندازه کافی خردمند شدن ، «نشستن پیش آموزگار»
نیز به معنای زانو زدن در محضر معلم و مجبور شدن به
فروتنی در برابر او برای آموختن است . این بیت ها در
زبان فارسی بسیار مشهور و تبدیل به ضرب المثل شده
است . طنز و کنایه بسیار زیبایی که در بیت سوم آمده ،
هنر فردوسی را در آراستن سخن حکیمانه به روشنی
نشان می دهد . کلمه «آموزگار» در پایان بیت نیز اگرچه
می تواند در معنای عام آن باشد ، بدین معنا که روزگار آدمی
را در محضر آموزگاری می نشاند تا به او راه و رسم زیستن را
بیاموزاند . اما می تواند در معنای خود «روزگار» هم باشد ،
از آن رو که بزرگ ترین آموزگار آدم «روزگار» است ، زیرا در گذر
روزگار است که می توان حقایق زندگی را آموخت و البته
این آموختن گاه بسیار تلخ است و هزینه گزافی نیز دارد ،
هزینه ای به ارزش عمر آدم .

صاحب خبر

کتاب زندگی شهید شهبازی به چاپ ششم رسید

کتاب «استاد»
با عنوان فرعی
خرده روایت هایی از
زندگی استاد شهید
دکتر مجید شهبازی
به قلم فاطمه
شایان پویا ، هم زمان
با سالروز شهادت دکتر
«مجید شهبازی» به
چاپ ششم رسید .

آن گونه که خبرگزاری تسنیم نوشته است ، شهید دکتر «مجید شهبازی» نام جوادانه ای از خود به جا گذاشت ؛ دانشمندی که همه عمرش را صرف تحصیل علم و آموزش کرد تا بتواند کشورش را در بین دیگر کشورهای دنیا سرفراز کند . فعالیت های او در عرصه فیزیک هسته ای عاملی شد برای به رخ کشیدن اقتدار علمی ایرانیان . از این روست که او را مرد توسعه فناوری سخت می دانند . تحقیقات و پژوهش های دکتر مجید شهبازی در حوزه فیزیک هسته ای توانست سرویس های امنیتی آمریکا و رژیم صهیونیستی را به ستوه درآورد ، تا جایی که نقشه ترورش را طراحی کنند . دانشمند نامی کشورمان شاید در زمان بودنش گمنام خدمت کرد ، اما با شهادت خود چراغ راهنمایی شد برای جوانان علم . دانشجویانی که او تربیت کرده امروز هر کدام یک مجید شهبازی هستند که می توانند مایه افتخار ایران باشند .

چاپ ششم کتاب «استاد» خرده روایت هایی از زندگی استاد شهید دکتر مجید شهبازی به قلم فاطمه شایان پویا در قطع رقعی و ۲۳۲ صفحه ، هم زمان با ایام شهادت این شهید عزیز توسط انتشارات شهید کاظمی منتشر شد . این اثر ابتدا خاطرات همسر شهید از مدت زندگی ، آشنایی ، ماه عسل و دوران خوابگاه دانشجویی و زندگی سراسر ساده و بی ربای آن شهید عزیز را به صورت روان و جذاب نقل می کند . در ادامه نویسنده از زبان دانشجویان ، دوران دانشجویی و استادی آن شهید ، مطالبی دل نشین و تأثیرگذار را از اخلاق و رفتار خوب آن بزرگ مرد روایت می کند . در خاتمه نویسنده نکاتی را از زبان همکاران و شاگردانش درباره سنن و سیره عملی و گفتاری آن استاد شهید به رشته تحریر درمی آورد .

زین قنبر

علیرضا حیدری | مدرس ویراستاری

- ناوبر استه ✖
- نمونه های زیادی از این ابیات در دو این دیده می شود.
- ویراسته ✔
- نمونه های فراوانی از این بیت هادر دیوان هادیده می شود.
- نکته

- جمع بستن با نشانه های جمع فارسی در اولویت است؛ بیت ها
- بهتر است واژه های فارسی را به شکل جمع مکسربه کار نبریم؛ دیوان ها

#زین-قنبر-فارسی

آیین رونمایی از کتاب «بابای آدم و گنجشک های جنوب» در مشهد برگزار شد

خون تازه در رگ های شعر مهاجرت

و جمله بندی ها در نمونه هایی از شعر خلیلی ، به نبود دقت کافی شاعر در همین زمینه در بعضی دیگر از شعرهایش اشاره می کند.

● به دور از هر گونه آلودگی
علی حسینی ، شاعر
اهل مشهد ، در نقد
و بررسی کتاب مد نظر
می گوید: من این مجموعه
را دو کتاب جدا از هم
نمی دانم . هر دو بخش آن
بسیار خوب است و با توجه
به تفاوت هایی که هر یک
از منظرهای مختلف با
دیگری دارد . کامل کننده
هم هستند .
او در ادامه ، درباره

تفاوت های شعر مهاجرتی که در ایران نوشته
می شود با شعر مهاجرت شاعران افغانستانی که در
کشورهای دیگر سروده می شود ، مانند بخشی از
شعرهای حسینی که در ترکیه سروده است ، مطالبی
را بیان می کند .
این شاعر پختگی عاطفی و تجربی و رشد نگاه نرگس
حسینی را در این مجموعه درخور توجه می خواند
و از دغدغه ها و درد های انسانی اش در این شعرها
یاد می کند . او ادامه می دهد: بسیاری از شعرهای
منصوره خلیلی بی آنکه از تکنیک های غافل گیری
استفاده کند ، مرا غافل گیر کرد . هرچند وجود
سطرهای به نظر اضافی هم در بعضی
شعرهایش دیده می شود .
این سخنران برنامه می افزاید ، خلیلی در شعرش در
لحظه به اعماق می رود ، گاهی خلأ تصویری ایجاد
می کند و باعث می شود من مخاطب ، خودم را وارد
روایت کنم و در صحنه حاضر شوم .
او درباره شعرهای این مجموعه مشترک تعبیر «فاقد
هر نوع آلودگی زبانی ، محتوایی و تکنیکی» را به کار
می برد .

زبانی ساده و بی پیراه و نیز اندیشمند و معناگرا که
به مخاطب خود مجال درنگ و تخیل فعال لایه لای
سطرها را می دهد ، معرفی
می کند .

● انسجام در کنار پراکندگی
رحیمه میرزایی شعرهای
شاعر «بابای آدم» را از منظر
انسجام ساختار به دو
بخش تقسیم بندی می کند
و معتقد است او در یک
قسمت این انسجام را رعایت
کرده است و در قسمت
دیگر پراکندگی هایی
به چشم می آید و بندهای
معلق و از هم دور ، گاه
ساختار شعرش را دچار
لغزش کرده است .
این شاعر مهاجر با ستودن چینش بجای کلمات

شود . همچنین نقدهایی را بر ویرایش کلی شعرها
در کتاب وارد می داند و شعر هر دو شاعر را از منظر
موسیقی شعر آزاد و سطر بندی ،
هارمونی ، زبان ،
محتوا ، تخیل ، کجاش
شاعرانه ، کاربرد بکشی
آرایه های ادبی و ...
بررسی می کند و لزوم
پرهیز از اطباب رایه هردو
شاعر این مجموعه یادآور
می شود .

● زندگی روزانه یک
مهاجر
منتقد دوم این نشست ،
عاطفه رنگ آمیز ،
شعرهای حسینی

را شعرهایی عاطفه محور ، سرشار از
ایمازهای قدرتمند ، تأثیرگذار و موفق معرفی می کند
و می گوید: روایت های عاشقانه و زنانه حسینی با
نگاه متفاوتش به زن – به عنوان یک انسان که
صرفاً زنی محصور و جنگ زده و مهاجر در منطقه
و جغرافیای خاورمیانه نیست – بسیار درخور
تأمل است . او برخلاف بسیاری از شاعران مهاجر
به شرح جزئیات جنگ در کوچه پس کوچه های
افغانستان نمی پردازد ، بلکه به زندگی روزانه یک
مهاجر می پردازد و شادی ها و غم ها ، عشق ها و
دل بستگی ها ، ناگامی ها ، حسرت ها ، تلاش های
او برای زیستن و رسیدن بر رؤیاهایش را نشان
می دهد که زیبایی است .

این شاعر مشهودی برخورداری از کشف های
شاعرانه ، روایت های حسی توأم با تشبیه ها ،
جان بخشی ها ، توصیف های خلاق ، نوآوری ها ،
شگرد ها ، جسارت های زبانی و بیانی غافل گیرکننده
در بستر محتوایی اندیشمند را از ویژگی های شعر
حسینی برمی شمرد . همچنین شعر خلیلی را شعری
با دایره واژگانی آرام و صمیمی و تا حدی محزون و با

● هم نشینی شاعران پارسی گو
جلسه با شعرخوانی و معرفی کتاب توسط مجری
برنامه ، حمید تقدیمی ، آغاز می شود . منصوره
خلیلی ، شاعر گنجشک های
جنوب ، کنار استاد سید
ابوطالب مظفری ، از شاعران
برجسته و فعالان فرهنگی
افغانستان ، نشست است و
جای نرگس حسینی که به
ترکیه مهاجرت کرده است در
مراسم نقد و بررسی کتابش
خالی است .

در جمع شاعران
مهاجر ، از خانم ها زهرا
ابراهیمی ، نازنین فاطمه
صادقی ، رحیمه میرزایی ،
نرگس محمدی ، نگار آویژه
و چند نفر دیگر را می بینم و
از آقایان امان ... میرزایی ، علی جعفری ، غلامرضا
ابراهیمی ، حسین حسین زاده (ارژنگ) ، علی آزاده ،
رضاتوسلی ، سیدحسن مبارز و چند شاعر جوان دیگر
را . فارد قربانی ، علی حسینی و عاطفه رنگ آمیز هم
از جمله شاعران مشهودی هستند که در این مراسم
حضور دارند .

● شعری که روزنه امید است
اولین منتقد برنامه غلامرضا ابراهیمی ، شاعر مهاجر ،
است . او می گوید: در روزگاری که سپاه چهل و تاریکی
بر سرزمین ما افغانستان حاکم شده است و مردمان
ما آواره شرق و غرب دنیا شده اند و دختران سرزمینم
از رفتن به سمت نور و امید منع می شوند ، چاپ یک
مجموعه شعر روزنه ای است که می تواند ما را امیدوار
کند «پایان شب سیه سپید است» .

او در نگاه اول به چاپ مشترک مجموعه شعر نقد
دارد ، به سبب آنکه ممکن است باعث مقایسه دو
شاعر با جهان بینی مختلف و تجربه های فردی و
اجتماعی متفاوت و تمایزهایی دیگر در نزد مخاطب

کتاب خوان

«مادرم می گفت خوردن ، جنگیدن
با مرگ است . او این را پیش از
ظهور هیتلر می گفت ، زمانی که در
برین کودکی دیستانی بودم . روی
سارافونم پایبونی می بست و کیفم را به دستم
می داد و می گفت مراقب باشم وقت ناهار خفه
نشوم . در خانه یک ریز حرف می زدم ، حتی سر
غذا و با دهان پر ، این عادت هیچ گاه از سرم
نمی افتاد . مادرم می گفت: «خیلی حرف می زنی» .
معمولاً از لحن محزونش خنده ام می گرفت و غذا
در گلویم گیر می کرد .

می گویشد مرا از خطر مرگ آگاه کند . انگار که هرکاری
در زندگی ما را با خطری مرگ بار روبه رو می کرد .
زندگی خطرناک بود ، پنداری تمام جهان در کمین
آدم نشسته بودند . «این سطرها برشی از کتاب
«سر میز گرگ» نوشته روزلا پوسترزنو ، نویسنده
ایتالیایی ، و تازه ترین برگردان فارسی مصطفی و
اکرم شایان ، زوج مترجم مشهودی ، است . کتاب

پیش مرگ ناگزیر هیتلر!

«سر میز گرگ» تازه ترین کتاب یک زوج مترجم مشهودی در بازار نشر

تاریخ ایستاده اند.

● زبانی در تار یک ترین روزهای جنگ جهانی دوم
«سر میز گرگ» تصویرگر زندگی زنان در یکی از
تاریک ترین دوران های تاریخ است . زنانی که
جنگ در چشم به هم زدنی دارونداشان را به
یغما برده است ؛ همسرانشان ، پدران شان ، حتی
زنانگی شان را . در جایی دیگر از کتاب آمده است:
«زرای عزیزم

سرانجام فرصتی دست داد تا پاسخت را بدهم . این
روزها کارمان شده سفر و در کامیون می خوابیم .
یک هفته است که حتی یونیفرم هایمان را هم
عوض نکرده ایم .
هر چه بیشتر از کوچه ها و روستاهای این سرزمین
گذر می کنم ، بیشتر متوجه فقر می شوم . آدم ها
پوست و استخوان شده اند و خانه ها همه کپر
است .
هیچ خبری از آن بهشت بلشویکی و کارگری نیست .